

۱۷کشور عربی، ۲۴۴سریال برای ماه رمضان ساخته‌اند

تدارک بزرگ کشورهای عربی برای ماه رمضان

محمدحسین سلطانی

خبرنگار گروه فرهنگ

در کشورهای عربی گویا سونامی رخ داده است. البته این سونامی محدود بوده به دفاتر تولید سریال و شبکه‌های تلویزیونی؛ اما چطور؟ ۱۷ کشور عربی برای ماه رمضان امسال، ۲۴۴ سریال تولید کردند. این آمار را بگذارید کنار حدوداً ۱۴۵ سریال تولیدشده در این کشورها برای ماه رمضان گذشته. این یعنی دفاتر تولید سریال عربی نزدیک به ۶۸ درصد گردش صنعت را در یک سال افزایش داده‌اند. اگر بخواهیم این اعداد را واضح‌تر کنیم، باید گفت؛ اگر یک کشور عربی –مثلاً سوریه– در سال گذشته به‌صورت میانگین حدود ۸٫۵ سریال تولید می‌کرده، حالا این آمار رسیده است به ۱۴٫۳ سریال. همه چیز نزدیک به دوبرابر افزایش پیدا کرده. چندان مثل سال گذشته خبری از سریال‌هایی مثل معاویه و تولیدات پر زرق‌وبرق نیست، اتفاقاً تولیدکنندگان بزرگ آثارشان را محدود کرده‌اند به ملودرام‌های خانوادگی و روان‌شناختی و البته سریال‌های کم‌دی. برای آنکه حجم بزرگی این عدد واضح شود؛ این عدد ۱۴ سریال، آن هم تنها برای یک ماه را بگذارید کنار آمار تولیدات ماه رمضان نمایش خانگی وسیما. اما دقیقاً از تولید کشورهای عربی برای ماه رمضان ۱۴۴۷ چه می‌دانیم؟

مصر؛ همچنان پیش‌تاز البته به لطف پول دیگران

مصری‌ها سال گذشته ۳۸ سریال برای ماه رمضان تولید کردند. البته گمان نکنید که تمام این سریال‌ها منحصراً از تلویزیون ملی مصر پخش شده‌اند بلکه، این

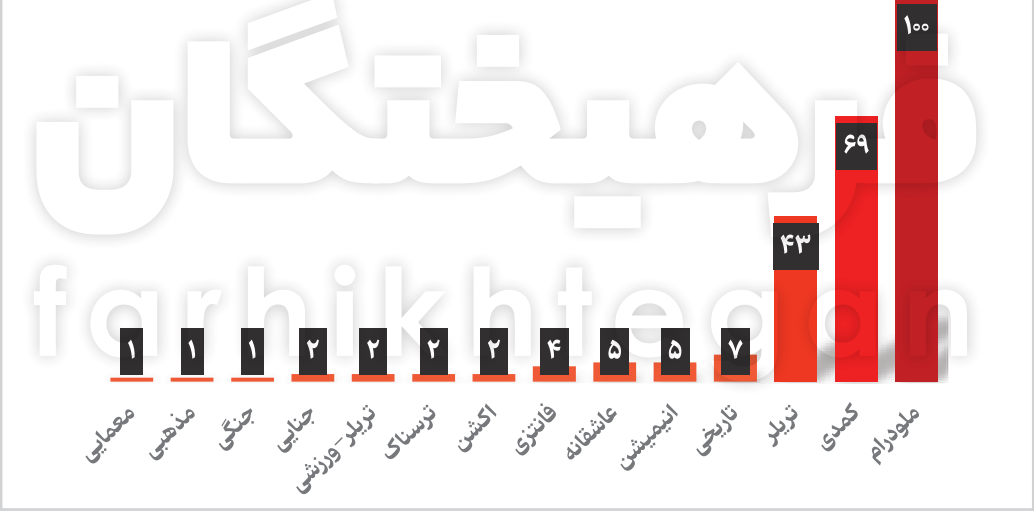
آمار ی است که از پخش سریال‌های مصری در تمام پلتفرم‌های عربی برای ماه رمضان امسال به دست آمده است. بخش مهمی از این سریال‌ها با کمک صندوق سرمایه‌گذاری عمومی عربستان ساخته شده‌اند. این صندوق پولش را منتقل کرده به پلتفرم‌های «شاهد»، «ام بی سی» و «watchin» و به‌واسطه آن‌ها در تولید و پخش سسریال‌های مصری مشارکت می‌کند. حاصل این مشارکت و تولیدات تماماً داخلی مصری‌ها ششده است، ۴۴ سریال مصری‌ها برای ماه رمضان امسال که حدود ۲۰ مورد از این تولیدات با سرمایه‌گذاری سعودی ساخته شده است. از این ۴۴ سریال ۱۱ سریال ملودرام، ۱۵ تریلر، ۶ کم‌دی و ۱۲ سریال هم در باقی ژانر هاست.

کویت پدیده سریال‌سازی به لطف کشورهای همسایه

کویت در ماه رمضان ۱۴۴۷، پدیده سریال‌سازی است و رتبه دوم را به خود اختصاص داده، البته کویت هم عمده تولیداتش به لطف امارات و عربستان ساخته شده. کویت در سال گذشته حدود ۱۳ سریال تولید کرد که بخش قابل توجهی از آن با حمایت مالی پلتفرم شاهد و شبکه‌های اماراتی ساخته شده بود و برای ماه رمضان امسال شاهد تولیداتش را بیش از ۲ برابر کرده است و به ۲۸ سریال رسانده است. از این ۲۸ سریال ۱۹ مورد ملودرام و ۵ سریال هم به کم‌دی‌ها اختصاص پیدا کرده. البته عجیب ماجرا اینجاست که کویت در ماه رمضان امسال یک سریال ترسناک با نام «سکنه مسکنه» را روانه پخش کرده و یکی از دوسریال ترسناک کشورهای عربی برای ماه رمضان به نام کویت خورده.

سریال‌های ماه رمضان امسال کشورهای عربی بیشتر در کدام

گونه‌ها بودند؟

مهدی سجاده‌چی، داور جشنوارهٔ چهل و چهارم فیلم فجر در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

خیانت به خودم و سینما بود، اگر داوری را نمی‌پذیرفتم

مسائلی ازاین‌دست بهادیم، این را می‌توانم به‌جرت بگویم که هیچ جشنواره‌ای به اندازه جشنواره چهل و چهارم با حاشیه شروع و هیچ جشنواره‌ای به اندازه این دوره بدون حاشیه تمام نشد، زیرا من پیش ازاین دو دوره داور این رویداد بودم و سواى این مسئله هم از نزدیک با مسائل مربوط به فستیوال فجر –به‌جز دوره‌های مربوط به زمان کرونا– آشنا بودام. بخشی از این مسئله به آثار خوب، بخشی به مدیریت مناسب شرایط و بخشی هم به شیوه کار داوران بازمی‌گردد؛ به این معنا که ما به هرگونه برنامهریزی پیشینی دوستان منتقد، خبرنگار سینمایی و... درمورد رندهای احتمالی و قطعی وجهی قائل نشدیم و کار خودمان را کردیم، چون زمان آن‌قدر بر روی کار داوران فشار می‌آورد که به چیز دیگری فکر نمی‌کردیم. من خودم را نمی‌گویم، اما داوران برای آنکه جوایز در همه بخش‌ها ورشته‌ها منطقی اهدا شود از خودگذشتگی نشان دادند. این راهم بگویم که شرایط برای ما فراهم بود تا بتوانیم کار خود را حتی به‌صورت بیست و چهار ساعته انجام دهیم. تعدادی از داوران دوست داشتند بعضی از فیلم‌ها را بیش از یک‌بار و دوبار مرور کنند که این امر میسر شد.

از طرف دبیر جشنواره فشاری روی شما وجود داشت؟

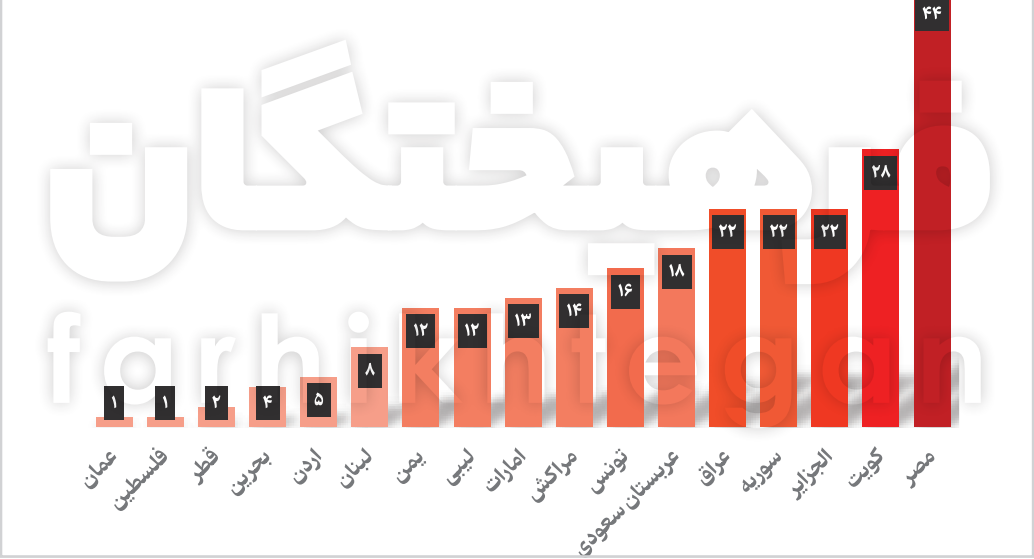
مطلقاً هیچ سیم‌خ و کاندیدایی توسط دبیر جشنواره به‌ما حتی پیشنهاد هم‌نشد. در بیشتر جلسات ما، دبیر جشنواره حضور نداشت؛ اما در آن جلساتی هم که حضور داشت یک نکته کلی را به ما گوشزد می‌کرد. آقای شاسهرسوی می‌گفت فیلم‌های کارگردان‌های فیلم اولی را بدون هیچ پیش‌پیش تماشا کنید، زیرا این آثار ممکن است از فیلم‌های افراد باتجربه‌تر هم بهتر باشند. ما این نکته را می‌دانستیم و از اساس کاری با پیش‌رض‌های موجود در مورد فیلم‌های کارگردان کار اولی و کارگردان‌های چندفیلمه‌منداشتیم. پیش‌تر یعنی در گذشته این‌طور نبود و فیلم‌های اول‌ودوم جوایز مخصوص خود را داشتند، با آثار فیلمسازان سابقه‌تر مورد ارزیابی قرار نمی‌گرفتند، ولی اکنون دیگر این مسئله مطرح نیست. در حال حاضر روند فیلمسازی عوض شده است. در گذشته کسی که می‌خواست فیلم اولش را بسازد دغدغه خاصی نداشت، جز اینکه فقط به فکر ساخت اثرش باشد. او مجوزهای مربوطه را از ارشاد یا کانسون کارگردانان می‌گرفت و کارش را شروع می‌کرد، اما اکنون کاملاً معکوس شده است. الان ما تعداد زیادی فیلمساز داریم که سال‌ها فیلم کوتاه و مستند تولید می‌کنند و تازه برای ساخت اولین فیلم بلند داستانی دغدغه این موضوع را دارند که چه چیز باید بسازند! درست برعکس گذشته. سال‌ها بعد برای شروع اولین کارشان دغدغه دارند که چه فیلمی باید اولین فیلم من باشد، الان

الجزایر، سوریه و عراق هر کدام ۲۲ سریال

در ماه رمضان امسال سه کشور الجزایر، سوریه و عراق هر کدام ۲۲ سریال را برای پخش آماده کرده‌اند. نکته قابل توجه این آمار در تعداد سریال‌های الجزایر نهفته که در طی سال‌های اخیر کمترین بهره را از کمک‌های سعودی و اماراتی گرفته. الجزایری‌ها در سال گذشته هم بدون کمک سعودی و امارات ۱۲ سریال تولید کردند و برای امسال این عدد را با ده عنوان افزایش داده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد افزایش سریال‌سازی در کشورهای عربی تنها معطوف به سرمایه‌گذاری خارجی و صندوق سرمایه‌گذاری عمومی سعودی نیست بلکه حتی کشورهای دور مانده از پول‌پاشی‌های ریاض و ابوظبی هم مفصل برای ورود به عرصه سرگرمی و تولیدات ماه رمضان برنامه داشته‌اند.

نقطه مقابل الجزایر مدل سریال‌سازی سوریه است، بنا بر آمار منتشرشده حدود نیمی از سریال‌های سوری در ماه رمضان امسال با سرمایه‌گذاری مستقیم سعودی ساخته شده است. سوریه به‌واسطه همین سرمایه‌گذاری قابل توجه حدود ۲ برابر افزایش تولیدات داشته است و از ۱۱ سریال، به ۲۲ سریال افزایش تولید داده. البته افزایش سرمایه‌گذاری بی چشم داشت هم نبوده؛ در بین مضامین سریال‌های سوری ۳ سسریال مستقیماً به دولت بشار و حافظ اسد می‌تازد و تاریخ را علیه حاکمان سوریه می‌نویسد. سریال‌های «السوریون الاعداء» (دشمنان سوری‌ها)، «الخروج إلى البئر» (خروج از چاه) و «القیصر: لا مكان لا زمان» سه سریالی هستند که مشخصاً یا به وقایع تاریخی دوران حافظ اسد می‌پردازند یا قصه را به سمت زندان‌ها و درگیری‌های مخالفان و حکومت وقت سوریه برده‌اند. یکی دیگر از نکات جالب آمار سسریال‌های ماه رمضان سی سوری‌ها سریال

تعداد سریال کشورهای عربی برای ماه رمضان

نمی‌گویم به حاکمیت ربطی ندارد، یعنی در جاهای مختلف هم دولت می‌تواند فیلم‌ها یا سینمای خودش را داشته باشد و در کنار بخش خصوصی کار کند، اما همان نظام‌نامه حاکم باشد. الان مثلاً فرض کنید، به‌خاطر شرایط مثلاً من می‌گفتم که داوری را نمی‌پذیرم، به نظرم به خودم خیانت کرده بودم. من بازده سال است می‌گویم سینما مال ماست، الان بیایم بگویم سینما مال شماس‌ت ومن نمی‌آیم. این دقیقاً در تناقض با خواسته‌ها و مطالبات چند هزار نفر در سینماست. البته آدم‌های محافظه‌کاری داریم که با این ایده مخالفند و می‌گویند که بگذارید همین قوانین و قواعدی که حکومت دارد را گوش بدهیم و چون ممکن است همین امتیازات اندک راهم بگیرند، به نظر من این حرف‌ها بی‌عناست. واقعیت این است که سینمای ایران یک موجودیت شریف دارد و در اغلب اوقات فرزندان شریفی هم به‌عنوان فیلم دارد و اصلاً اینکه سینما راهبرد خودش را داشته باشد و سمت‌وسوی خودش را ببرد، به این معنی نیست که سینما وارد یک منجانب‌شدن که هر کسی هر کاری دلش بخواهد، می‌کند. این اشتباه محض است.

دوگانه ساختن کار اشتباهی است.

این را طبق تجربه‌ام می‌گویم، بخش خصوصی درک عمیق‌تری نسبت به صلاح جامعه دارد. این به معنی این نیست که ادعایی دارد، بلکه طبیعی است که اهالی سینما درک درست و دقیق‌تری از مصلحت‌های جامعه، در قالب سینما داشته باشند. ما اهالی سینما، یک روند پیشرفت متناسب با این صنعت چه در ایران و چه در خارج از آن در ذهنمان داریم. در همه بخش‌ها داور رقابتی جدید وارد سینما می‌شوند. به همین دلیل، کسی که تمام زندگی‌اش را برایی سینما گذاشته، دلش نمی‌خواهد که با آمدن چند رقیب به‌صحنه، کنار بکشد و اعلام ورشکستگی کند. این اتفاق طبیعی است که همه سینماهای دنیا به دنبال نزدیک‌شدن به خواسته‌ها و تمایلات مردم هستند تا مردم به سینما بروند و سینما را پررونق نگه دارند. در تمام این سال‌ها یک نکته قانع‌کننده‌ای دیده‌می‌شود که متأسفانه تا به اینجا عملی نشده؛ مدیران فرهنگی نباید در کار سینما و جزئیات مربوط به آن دخالت کنند. متأسفانه در جاهای مختلف مدیرانی دیده‌می‌شوند که از سینما اطلاعات زیادی ندارند ولی با دخالت‌هایی که انجام می‌دهند، به فیلم‌نامه و تولید آسیب می‌زنند. مدیر در کار خودش باید بماند و وارد عرصه عملی سینما نشود. معتقدم اگر یک کارگردان نامدار هم مدیر شد، از آنجا به بعد دیگر نباید در کار سینما دخالت کند. مدیر باید تسهیل‌کننده باشد؛ هر جا افراد از آن‌ها کمک خواستند کارشان را انجام دهد.

پس در جشنواره امسال دخالتی از سمت مدیریت مطرح نشد؟
به هیچ‌عنوان؛ حتی یک مورد هم رخ نداد.

به‌عنوان یک داور، داوری‌کردن کدام فیلم برایتان سخت و چالشی بود؟
من به‌عنوان بیننده، بعد از این همه سال دیدن در باره حرف‌های مختلف سینما (تدوین، موسیقی، صدابرداری و...) ادعایی ندارم اما اطلاعات خوبی دارم. اما بیش‌ترین جایی که من را درگیر می‌کرد و آزار می‌دیدم بابتش، اشتباهات بزرگ فیلمسازان در فیلم‌هایی بوده‌می‌توانست خیلی بهتر باشند، اما نشده بودند. چند فیلم داشتیم که از نظر بوجه مشکلی نداشتند و کست (بازیگر و عوامل فیلم) خوبی داشتند، اما متأسفانه آن کمیجاری لازم رخ ن داده بود. خیلی بابت این چند فیلم غصه خوردم.

فرهیختگان

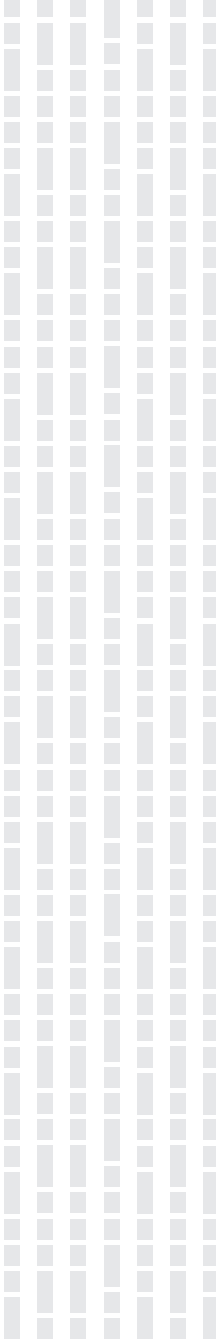
فرهیختگان

پنجشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۴

شماره ۴۶۳۳

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

فرهیختگان

